

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Fakulta stavební

Katedra městského inženýrství

Revitalizace lesoparku Benátky a Hulváckého kopce
Revitalization of the park Benátky and Hulvácký Hill

Student:

Irena Pisaríková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. arch. Dagmar Kutá, Ph.D.

Ostrava 2018

Prohlášení studenta

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce Ing. arch. Dagmary Kuté, Ph.D. a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě dne

.....

Bc. Irena Pisáříková

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo.
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB - TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3 zákona č. 121/2000 Sb.)
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB - TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB - TUO.
- bylo sjednáno, že s VŠB - TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB - TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB - TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).
- beru na vědomí, že odevzdáním své práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Ostravě dne

.....

Bc. Irena Pisáříková

Anotace

Název práce: Revitalizace lesoparku Benátky a Hulváckého kopce

Autor: Bc. Irena Pisáříková

Vedoucí práce: Ing. arch. Dagmar Kutá, Ph.D.

Počet stran: 53

Katedra městského inženýrství, Fakulta stavební, VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2018

Předmětem diplomové práce je návrh revitalizace lesoparku Benátky a Hulváckého kopce, spočívající ve vytvoření vhodného konceptu ztvárnění prostoru s ohledem na všechny stávající limity a funkční využití dané územním plánem. Návrh tvoří textová a grafická část, obsahuje 3 varianty řešení, které jsou pojaty koncepčně urbanisticko - krajinářsky. Textová část popisuje nutná teoretická východiska návrhu, lokální historii, popis současného stavu území a majetkoprávní vztahy. Dále popisuje varianty řešení a jejich posouzení SWOT analýzou. Nejvhodnější varianta je rozpracovaná detailněji z urbanistického, technického a provozního hlediska. Je také doplněná o stručné ekonomické zhodnocení. Grafická část obsahuje výkresy současného stavu, limitů území, návrh konceptu ve variantním řešení, detailní rozpracování vybrané varianty a vizualizaci.

Klíčové slova: revitalizace, urbanizace, zeleň, rekreace, volný čas

Annotation

Thesis title: The Revitalization of the Forest Park Benátky and Hulvácký kopec

Author: Bc. Irena Pisáříková

Thesis supervisor: Ing. Arch. Dagmar Kutá, Ph.D.

Number of pages: 53

Department of Urban Engineering, Faculty of Civil Engineering, VŠB - Technical

University of Ostrava, 2018

The topic of the thesis is a design proposal of revitalization of the forest park Benátky and Hulvácký kopec based on creation of suitable space concept interpretation with respect to all of the current limits and functional use stated by the local plan. The proposal consists of a theoretical and graphical part and includes three solution options with urban landscape concept. The theoretical part deals with proposal solutions, local history, description of the current area conditions and relations of property rights. Further the solution variants and their SWOT analysis evaluation are described. The most suitable option is elaborated with respect to the urban, technical and operational details. Further, a brief economic evaluation is added. The graphical part consists of current state designs, area limits illustrations, a concept of variant solution, a detailed elaboration of the most suitable option and a visualization.

Key words: revitalization, urbanization, greenery, relaxation, spare time

Seznam použitých zkratk

ČSN	česká státní norma
DP	diplomová práce
LZ	lesní zákon
MHD	městská hromadná doprava
MBC	místní biocentrum
OP	ochranné pásmo
SWOT	strenghts, weaknesses, opportunities and threats” analýza
SZ	stavební zákon
ÚHÚL	ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚSES	územní systém ekologické stability
ÚSOP	ústřední seznam ochrany přírody
ÚP	územní plán
VKP	významný krajinný prvek
VZ	vodní zákon
ŽP	životní prostředí

Obsah

1. Úvod.....	12
1.1 Cíl diplomové práce.....	12
2. Teoretická východiska.....	13
2.1 Elementární podklady	13
2.2 Základní definice a pojmy používané v územním plánování	14
2.2.1 Územní plánování	14
2.2.2 Životní prostředí.....	14
2.2.3 Veřejná infrastruktura	14
2.2.4 Limity využití území.....	14
2.2.5 Revitalizace.....	14
2.2.6 Občanské vybavení	15
2.3 Definice a pojmy týkající se ochrany přírody a krajiny.....	15
2.3.1 Lesy a pozemky určené k plnění funkcí lesa	15
2.3.2 Lesy zvláštního určení	15
2.3.3 Významný krajinný prvek.....	16
2.3.4 Památné stromy a jejich ochranná pásma	16
2.3.5 Územní systém ekologické stability	16
2.4 Zeleň, rekreace a zábava.....	16
2.4.1 Městská a krajinná zeleň	16
2.4.2 Význam zeleně ve struktuře sídla	17
2.4.3 Pojem lesopark, les příměstský.....	17
2.4.4 Rekreace.....	18
2.4.5 Dětská hřiště.....	18
3. Popis území	19
3.1 Poloha v rámci města.....	19
3.2 Širší vztahy	19
3.2.1 Okolní zástavba.....	19
3.2.2 Majetkoprávní vztahy	20
3.2.3 Doprava	20
3.2.4 Občanská vybavenost.....	20
3.3 Lokální historie.....	20
3.4 Popis aktuálního stavu	22

3.4.1 Terén a vodní plochy.....	22
3.4.2 Zeleň.....	23
3.4.3 Stávající pěší komunikace a parkování v okolí.....	23
3.4. Mobiliář.....	23
3.5 Limity území.....	24
3.5.1 Územní plán	24
3.5.2 Inženýrské sítě a jejich ochranná pásma	24
3.5.3 Ochrana přírody	25
3.6 Důvody k revitalizaci.....	26
4. Variantní řešení	27
4.1 Varianta č. 1	27
4.1.1 Navrhované prvky.....	28
4.2 Varianta č. 2.....	29
4.2.1 Navrhované prvky.....	30
4.3 Varianta č. 3.....	31
4.3.1 Navrhované prvky.....	32
4.4 Vyhodnocení variant.....	33
5. Návrh - Souhrnná technická zpráva	34
5.1 Popis území.....	34
5.1.1 Průzkum území	34
5.1.2 Soulad s územním plánem a vliv návrhu na okolní stavby.....	34
5.1.3 Dotčená ochranná pásma a ochrana přírody	34
5.1.4 Zábory pozemků určené k plnění funkce lesa, požadavky na kácení dřevin....	35
5.1.5 Územně technické podmínky.....	35
5.1.6 Podmiňující předpoklady	36
5.2 Celkový popis stavby.....	36
5.2.1 Základní charakteristika.....	36
5.2.2 Urbanistické a architektonické řešení	37
5.2.3 Provozní řešení, bezbariérové užívání a bezpečnost.....	38
5.3 Dílčí stavební objekty, prvky a úpravy.....	38
5.3.1 Obytné objekty.....	38
5.3.2 Občanské vybavení	39
5.3.3 Prvky přírodního charakteru	40
5.3.4 Dětská hřiště.....	40

5.3.5 Pobytové louky	40
5.3.6 Další dílčí úpravy	41
5.3.7 Komunikační sítě pro pěší.....	41
5.4 Připojení na technickou infrastrukturu	42
5.5 Dopravní řešení.....	43
5.6 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav	44
5.7 Zhodnocení ekonomické náročnosti návrhu	44
6. Závěr.....	45
Seznam použité literatury	47
Odborné publikace.....	47
Zákony, normy, vyhlášky	47
Internetové zdroje	13
Seznam obrázků.....	13
Seznam příloh	13
Seznam výkresů	14

1. Úvod

Funkce zeleně ve struktuře sídla je chápána především jako prostředí pro pobyt, volný čas a rekreaci. Svůj volný čas tráví každý člověk podle své vůle, buď ho využívá k odpočinku, pobavení, či rozvíjení svých znalostí poté, co se uvolní od svých pracovních, rodinných nebo společenských závazků. Zeleň městského prostředí nikterak nenarušuje, ale naopak zlepšuje životní podmínky a proto je bezpochyby nezastupitelnou složkou každého sídla.

Co když se ale ve městě setkáme se zelení, která “pouze” plní svou hygienickou a klimatickou funkci, ale jinak z ní v lepším případě městský občan nic nemá, v tom horším případě z ní má dokonce strach? To je totiž přesně případ území lesoparku Benátky a Hulváckého kopce. V nedávné historii lidmi hojně navštěvované místo za účelem odpočinku nebo zábavy, dnes oblast vzbuzující skličující pocit, bez posledních známek života.

Tato diplomová práce se pokouší skloubit nastíněnou problematiku lesa a jeho limitů s člověkem z města a jeho potřebami tak, aby vznikl co nejvhodnější koncept ztvárnění prostoru území.

Jedná se o protáhlé území, o velikosti 23,7 ha, které se rozléhá na hranici tří katastrálních částí města Ostravy: Mariánské Hory, Zábřeh - Hulváky a Nová Ves u Ostravy. Třída 28. října rozděluje prostor lesoparku na dvě části: severní - lesopark Benátky a jižní - Hulvácký kopec. Ten pak přesahuje plochou trojúhelníkového tvaru západně od ulice Plzeňská. Téměř celý prostor je porostlý smíšeným lesem s převahou listnatých stromů.

V první části diplomové práce jsou popsána teoretická východiska týkající se územního plánování a ochrany přírody. Následuje popis současného stavu a všech limitů, které s sebou řešené území přináší. V praktické části následuje zpracování tří variant koncepčního ztvárnění prostoru. Všechny tyto varianty by mohly vést k větší atraktivitě a návštěvnosti území. Jedna z variant je poté vybrána jako nejvhodnější a v další části práce podrobena detailnějšímu zpracování. Dosažené výsledky a analýza udržitelnosti a jsou popsány v závěru práce.

1.1 Cíl diplomové práce

Práce je zaměřená na revitalizaci lesoparku Benátky a Hulváckého kopce, tato oblast byla v minulosti oblíbenou lokalitou vyhledávanou Ostraváky za účelem rekreace a pobavení se.

Ve 20. letech zde byly vybudovány tři rekreační rybníky a restaurace “U Jarky”, kde se chodívalo pravidelně tancovat, součástí restaurace byla také kuželkárna a možnost zapůjčení lodiček. V nedaleké vzdálenosti na Hulváckém kopci bylo postaveno moderní koupaliště ve funkcionalistickém stylu, které bylo na tehdejší poměry jedno z nejmodernějších a největších v naší zemi.

Po válce se návštěvnost zmenšila, budova restaurace se v roce 1964 zbourala a koupaliště na Hulváckém kopci chátralo. Koupaliště se bohužel nikdy nepodařilo obnovit a v roce 2009 byla zbourána i jeho funkcionalistická budova.

Dnes jsou v lesoparku známky dřívější rekreační zóny patrný jen minimálně. Asfaltové cestičky jsou ve špatném stavu a většina parkového mobiliáře neplní žádnou funkci.

Cílem revitalizace je především navrátit lesoparku jeho původní živost, lokalitu atraktivnit, vytvořit vhodné funkční zóny a vzájemně je propojit tak, aby zde všichni návštěvníci našli různé možnosti pro příjemně strávený volný čas.

Práce obsahuje tři varianty možného řešení. Varianta první je navržena tak, aby byla v souladu s územním plánem a zároveň respektovala všechny limity území. Druhá varianta není plně v souladu s územním plánem, ale je zaměřena především na obnovení lokality k životu s přihlédnutím k dnešním potřebám a zájmu veřejnosti. Třetí a zároveň finální varianta se stala kompromisem varianty první a druhé.

2. Teoretická východiska

2.1 Elementární podklady

Zpracování diplomové práce vychází z fotodokumentace současného stavu, z mapových podkladů, Územního plánu města Ostravy, doporučené odborné literatury, z technických

norem, zákonů, a předpisů. Posledním a zároveň neodmyslitelným podkladem při zpracování diplomové práce byla znalost problematiky území a okolního prostředí.

2.2 Základní definice a pojmy používané v územním plánování

2.2.1 Územní plánování

Územní plánování stanovuje předpoklady pro výstavbu a následně udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. Územní plánování v rámci udržitelného rozvoje uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožovalo podmínky života generací budoucích. [6]

2.2.2 Životní prostředí

„Životním prostředím je vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů, včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje.“ Mezi jeho dílčí složky patří např. ovzduší, voda, půda a v neposlední řadě také jednotlivé druhy ekosystémů. [7]

2.2.3 Veřejná infrastruktura

Veřejnou infrastrukturou jsou podle stavebního zákona míněny:

- dopravní infrastruktura (pozemní komunikace, dráhy, vodní cesty, atd.),
- technická infrastruktura (vedení a stavby technických zařízení jako jsou vodovody,
- kanalizace, trafostanice, čistírny odpadních vod, atp.)
- občanské vybavení (zařízení pro vzdělávání, sociální služby, péči o rodinu, kulturu, atp.)
- veřejné prostranství. [6]

2.2.4 Limity využití území

Limity využití území pojímají všechno, co je jakýmkoliv omezením pro využití území a je relativně nepřekročitelné. Potřeba omezit využití území vzniká v souvislosti s ochranou zdraví lidí, životního prostředí, přírodních a kulturních hodnot od hluku, exhalací, znečištění, atp.[1]

2.2.5 Revitalizace

Revitalizace znamená znovuoživení území, může jít o revitalizaci vodních ploch a toků, ekosystémů, výsadbu původních druhů stromů, bez toho aby šlo o les nebo o vhodnou úprava terénu. [2]

2.2.6 Občanské vybavení

Občanským vybavením jsou míněny stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu nebo ochranu obyvatelstva. [6]

2.3 Definice a pojmy týkající se ochrany přírody a krajiny

2.3.1 Lesy a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Lesem se rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa. Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů. [8]

2.3.2 Lesy zvláštního určení

Do kategorie lesů zvláštního určení lze zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Mimo jiné jde o lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí.

O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu. [lesní zákon]

2.3.3 Významný krajinný prvek

Ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být i cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků. [9]

2.3.4 Památné stromy a jejich ochranná pásma

Jedná se o mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí, které lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil. Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody. Pokud tak neučiní, má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace.[9]

2.3.5 Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability, dále jen ÚSES, je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability.[9]

2.4 Zeleň, rekreace a zábava

2.4.1 Městská a krajinná zeleň

Zeleň je soubor živých a neživých, záměrně založených nebo spontánně vzniklých prvků uspořádaných podle estetických zásad do vícefunkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují dané prostředí. Z urbanistického hlediska se zelení rozumí také funkce území.

Prvky živé přírody jsou stromy, keře, trávník, květiny a byliny. Neživé prvky jsou kameny, terén a vodní plochy. Stavby, mobiliář (chodníčky, pergoly, altánky, opěrné stěny, umělecká díla, osvětlení) a další vybavení řadíme mezi prvky umělé.

Městská zeleň je termínem vícevýznamovým, nejčastěji však bývá používán ve významu následujícím: plochy zeleně, kde jsou výrazně změněny trvalé ekologické podmínky a existence vegetačních prvků je podmíněna soustavnou péčí člověka - zahradníka..

Krajinná zeleň je také termínem vícevýznamovým. Ve vztahu k městské zeleni vymezuje obsahově plochy, u kterých rozvoj vegetačních prvků není přímo závislý na péči člověka. Jejich existence je minimálně zajištěna převážně fungováním přirozených regulačních mechanismů [3, 4]

2.4.2 Význam zeleně ve struktuře sídla

Zeleň je chápána především jako prostor pro pobyt, trávení volného času a odpočinku. Mezi další důležité hodnoty zeleně patří klimatický význam (snížení teploty vzduchu, zvýšení vlhkosti vzduchu, vliv na proudění vzduchu, retence vody), hygienický význam (fotosyntéza, filtrace znečištění, tlumení hluku), význam zeleně pro vnější obraz a kompozici sídla (členění prostoru, zeleň jako provozní a pohledová bariéra), ekonomický význam (podpora turistického ruchu), ekologický význam (úses, ochrana rostlin a živočichů). [3, 4]

2.4.3 Pojem lesopark, les příměstský

Les příměstský je les zvláštního určení se zvýšenou rekreační funkcí, lesopark je pouze

dřívější název pro les příměstský. [13]

2.4.4 Rekreace

Čas nebo aktivita, kterou lidé věnují aktivnímu nebo pasivnímu odpočinku, při němž regenerují tělo nebo mysl. Základními předpoklady rekreace jsou volný čas, prostředí, dostupnost, forma (aktivita) a vybavenost (využití prostředí). [22, 4]

2.4.5 Dětská hřiště

Dětským hřištěm se rozumí prostranství, kde se mohou děti volně pohybovat a využívat jeho vybavení. Součástí dětských hřišť jsou lavičky, houpačky, prolézačky, dětské hrazdy,

Obr. 1 Místo bývalého koupaliště, autor Irena Pisaríková

pískoviště a je vhodné volit takové prvky, jež zajišťují bezpečnost dětí. Měla by být rozdělena podle věkových kategorie dětí, individuálně se odlišovat a výtvarně doplňovat území, ve kterých se nacházejí. Vhodné jsou především ty z přírodních materiálů (ze dřeva). [5]

3. Popis území

3.1 Poloha v rámci města

Prostor Hulváckého kopce s bývalým koupalištěm a oblast rybníků zvanou Benátky se rozkládá na třech katastrálních územích, jedná se o Mariánské Hory, Zábřeh - Hulváky a Nová Ves u Ostravy.

Protáhlé území o velikosti 23,7 ha je ulicemi 28. října a Plzeňskou rozděleno na 3 části, které byly pro účely této práce pojmenovány: lesopark Benátky, Hulvácký kopec a prostor ÚSES. Severní část zvaná Benátky je ze západu ohraničena ulicí Novoveskou s přesahem v místě rybníku a na východě ulicí Klostermannovou, až po ulici Sokola Tůmy na severovýchodní straně. Jižní část lesoparku, Hulvácký kopec, se nachází mezi ulicemi U koupaliště, která prostor ohraničuje z východní strany, ulicí Plzeňská, která tuto část území ohraničuje na jihu a areálem vodárny, který k prostoru přiléhá na západní straně. Poslední částí území, tzv. ÚSES, se rozumí přesah plochy trojúhelníkového tvaru západně od ulice Plzeňská. ÚSES proto, že celá řešená plocha v této části spadá do prostoru místního biocentra územního systému ekologické stability.

Lesopark leží v souvislosti na komunikační tahy na velmi strategickém místě. Jeho poloha je uprostřed města v bezprostřední blízkosti velké křižovatky u vodárny, která je spojnici mezi Porubou, centrem města a Zábřehem.

3.2 Širší vztahy

3.2.1 Okolní zástavba

Severovýchodně od zájmového území se nachází zástavba s obytnou funkcí. Jedná se o zástavbu rodinných domů, která se nachází v bezprostřední blízkosti za ulicí Sokola Tůmy, tato oblast dále přechází na plochy bydlení v bytových domech. Východně od lesoparku se vyskytují plochy různého funkčního využití. Jsou to plochy smíšené, bydlení se službami nebo občanskou vybaveností, v severní části a plochy lehkého a těžkého průmyslu v části jižní. Takřka celé území západně od lesoparku je nezastavěné a nachází se tam rozptýlená krajina ve formě lesa, louky, krajinné zeleně, či orné půdy. Severozápadně od řešeného území jsou nezastavěné plochy, které jsou územním plánem určeny k prověření změn jejich využití územní studií. [22]

Grafické znázornění okolní zástavby je blíže popsáno ve výkrese č. 1 - *Širší vztahy*

3.2.2 Majetkoprávní vztahy

Téměř všechny parcely spadající do navrhovaného konceptu jsou ve vlastnictví veřejných institucí, jedná se o: Českou republiku, Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava a jejich podřízené ústavy. Koncepce se potýká s pozemky, které jsou určeny k plnění funkci lesa a některé z nich náleží ochrannému pásmu vodního zdroje II. stupně.

Majetkoprávní vztahy jsou detailně obsaženy ve výkrese č. 4 - *Majetkoprávní vztahy*

3.2.3 Doprava

Nejvýznamnější dopravní komunikace jsou komunikace druhé třídy SII/479 - 28. října a SII/647 - Plzeňská, které území lesoparku rozdělují na tři části. V docházkové vzdálenosti 150 m od lesoparku se nachází velký silniční uzel - křižovatka u vodárny. Křižovatka u vodárny leží na strategickém místě v rámci města a tvoří tak spojnici mezi Porubou, Mariánskými Horami a dále do centra nebo do jižní části města - Zábřeh, Dubina, Výškovice.

V blízkosti řešeného území se nachází tramvajové, autobusové i trolejbusové zastávky městské hromadné dopravy. Zmiňovaná křižovatka u vodárny je nejvýznamnějším přestupním uzlem v blízkém okolí, jsou tam situovány čtyři tramvajové a čtyři autobusové zastávky. Dalším frekventovaným přestupním místem je nově vybudovaný Terminál Hulváky na Hulváckém kopci, kde se nachází další zastávky MHD.

3.2.4 Občanská vybavenost

V bezprostřední blízkosti na Novoveské ulici se nachází kynologické cvičiště. Dalším objektem občanské vybavenosti přiléhajícím k zájmovému území je komunitní centrum Duhový dům, jedná se o moderní zařízení určené pro těžce postižené osoby. Třetím významným objektem OV je fotbalové hřiště - TJ Sokol, které leží za ulicí U koupaliště. Protože městský obvod Mariánské hory a Hulváky je specifický pro svou obytnou funkci, je zde situováno velké množství školních zařízení různých stupňů.

3.3 Lokální historie

První zmínka o této lokalitě pochází z roku 1547. V tomto roce nechal olomoucký biskup Jan XVI. Dubravius vybudovat rybník, který ležel poblíž důležité komunikace směrem na

Opavu. Jednalo se o úvozovou cestu, která se německy nazývala Hohlweg. Z tohoto názvu byl později odvozen dnešní místní název Hulváky.

Rozvoj průmyslu na Ostravsku v 19. století ovlivnil rovněž historii této lokality a přinesl velké územní a sociální změny. V souvislosti s výstavbou Vítkovických železáren došlo v tomto okolí ke značnému úbytku Hulváckého lesa.

V Hulváckém lesíku byly v roce 1887 nalezeny tři oběti vraha Antonína Šimáka a lesíku se následně začalo říkat Šimákovec.

V roce 1928 byla zahájena stavba letního koupaliště ve funkcionalistickém stylu. Jednalo se o jedno z prvních umělých koupališť v tehdejší Československu, disponovalo kapacitou téměř 3800 osob a bylo vybaveno kuželkami, saunou, vanovými lázněmi, občerstvením nebo kadeřnickými a kosmetickými službami.

Lesík pod Hulváckým kopcem se na konci 19. století stal místem k pořádání nedělních výletů. Dělnická tělovýchovná jednota Hulváky si tento lesík později pronajala jako cvičiště a nechala zde zřídit letovisko s výčepem a na místním rybníku provozovat rybolov a jízdu loďkami.

Obliba tohoto místa i “vodní” zábavy stále rostla a inspirovala M. Jarka a jeho ženu k výstavbě pohostinství. Původní provizorní přízemní objekt byl navštěvován především nedělními výletníky a rodinami s dětmi, kteří zde hledali občerstvení při procházkách hulváckým lesem. Roku 1933 M. Jarko přikročil k výstavbě nové jednopatrové restaurace s “dancingem”, která stávala na protější straně lesoparku na Novoveské ulici. Jarkova restaurace se stala místem konání tanečních zábav, plesů, svatebních hostin, rodinných slavností a společenských banketů. K oblíbenosti přispívala také vyhlášená kuchyně s rybími specialitami, které pan Jarko choval v rybníku zřízeného na vlastní náklady. Možnost zapůjčení a projížďka loďkou byla velkou atrakcí pro děti i jejich rodiče.

Dne 30. dubna 1945 se do Hulváckého lesa zřítilo sestřelené sovětské letadlo. Při této havárii zemřel devatenáctiletý kulometčík Nikolaj Ovčininkov a na jeho počest byl nedaleko místa neštěstí postaven pomník.

S novou dobou po válce nastal postupný úpadek, Jarkova restaurace se zavřela a v roce 1964 byla z nejasných důvodů zbourána. V 90. letech 20. století přestalo být využíváno i koupaliště a postupně chátralo, v roce 2009 rozhodlo ostravské zastupitelstvo o jeho odkoupení a srovnání se zemí.

V současnosti je původní rekreační funkce v okolí ostravských “Benátek” a hulváckého lesoparku patrná jen v minimálních stopách. [17, 18]

(Obr. 2 Zaniklé koupaliště)

Zdroj: [23]

3.4 Popis aktuálního stavu

3.4.1 Terén a vodní plochy

Nadmořská výška řešeného území se pohybuje v rozmezí 210 - 227 m. n. m. a svažuje se směrem od východu k západu. Východní část lesoparku Benátky je relativně plochá, asi v polovině území se terén směrem na sever a západ svažuje. Svah je nejprudší v okolí prvního rybníku. V oblasti rybníku a dále je terén opět rovinatý. Terén v oblasti Hulváckého kopce je o něco členitější. Na východě a v místě bývalého koupaliště je rovina, která se postupně

svažuje severně k ulici 28. října, východně k vodárně a jihozápadně dál do lesa, kde se nachází menší roklina. Oblast západně od ulice Plzeňská se svažuje severozápadním směrem až po hranici řešeného území. Bývalý přírodní reliéf je narušen “zářezy” dvou komunikací - 28. října a Plzeňská.

Na západní straně u ulice Novoveské se rozprostírají tři vodní plochy. Nejseverněji situovaný rybník je vyňat z řešeného prostoru, protože je ve vlastnictví soukromé fyzické osoby a je využíván k hospodářským účelům. Menší rybník přiléhající k lesu je pozůstatkem po bývalé restauraci a v dnešní době je nevyužíván, druhý z rybníků podléhající návrhu, který se rozprostírá naproti přes ulici Novoveská, plní svou hospodářskou funkci a je navštěvován rybáři.

3.4.2 Zeleň

Téměř celá oblast řešeného území je tvořena vysokým listnatým porostem. Pouze malá část obdélníkového tvaru na severu území patří podle mapových informací Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů do kategorie smíšených porostů. Výjimku tvoří oválná plocha tramvajové točny, palouk po bývalém koupališti a koridor pod vedením velmi vysokého napětí, kde jde o travnaté porosty. [21]

3.4.3 Stávající pěší komunikace a parkování v okolí

Oblast Benátek a Hulváckého kopce jsou protkány sítí pěších komunikací z asfaltového povrchu, které jsou ve značně chátrajícím stavu. Některé úseky chodníků v Hulváckém lese jsou obestavěny kamennými zídками. V oblasti Úsesu nejsou kromě příjezdové cesty zřízeny žádné pěší trasy.

Při vybudování komunitního centra vznikla v této oblasti i nová parkoviště, která by mohla sloužit i potenciálním návštěvníkům lesoparku. V blízkosti palouku po koupališti s návazností na ulici U Koupaliště se nachází zpevněná plocha, která slouží jako manipulační plocha nebo také parkoviště. K odstavení vozidla slouží také část ulice Novoveské, kde svá vozidla nechávají podélně parkovat rybáři, oficiálně se však o parkoviště nejedná.

3.4. Mobiliář

Lesopark Benátky a oblast Hulváckého kopce jsou vybaveny městským mobiliářem v podobě dřevěných laviček a odpadkových košů, které jsou v zanedbaném stavu. Jiný mobiliář se v lokalitě nevyskytuje.

K výše popsanému aktuálnímu stavu území byla pořízena fotodokumentace, která je obsažena v příloze č. 1 - *Fotodokumentace současného stavu*.

3.5 Limity území

3.5.1 Územní plán

Severozápadní část řešeného území je Územním plánem Ostravy vymezena plochami vodními a vodohospodářskými s bezprostředním napojením na plochu volnočasovou. Plochy vodní a vodohospodářské mají podle ÚP sloužit ke stabilizaci přírodního prostředí, rekreaci a chovu ryb. Plochy pro volný čas mají sloužit k oddechu a rekreaci a veškeré nové stavby musí svým objemovým a výrazovým řešením odpovídat charakteru zástavby převládající funkce a musí ji vhodně doplňovat, nikoliv ji narušovat nebo negativně ovlivňovat svým provozem.

Zbýlý prostor řešené oblasti vymezuje ÚP jako plochu přírodního charakteru - plochu lesa. Plochy určené k plnění funkce lesa by měly sloužit ke stabilizaci přírodního prostředí, produkci dřeva a rekreaci.

Velice důležitá je návrhová plocha pro pozemní komunikaci, v územním plánu označenou DK 129, která začíná u ulice 28. října, prochází skrz oblast hulváckého kopce a napojuje se na ulici Železárenskou ve Vítkovicích. V budoucnu by mělo jít o liniovou novostavbu obchvatu Hulvák ve významu silnice II. třídy včetně tramvajového pásu. [úp]

3.5.2 Inženýrské sítě a jejich ochranná pásma

Zásluhou dvou frekventovaných ulic a areálem vodárny je výskyt inženýrských sítí a jiných prvků technické infrastruktury poměrně vysoký. Skrze řešené území se do areálu vodárny sbíhají vodovodní řady a kanalizační stoky různé důležitosti. Ochranné pásmo těchto vodovodních řadů a kanalizačních stok do průměru 500 mm včetně je 1,5 m, nad průměr 500 mm je to 2,5 m. [10]

Do plochy ochranného pásma vodního zdroje II. stupně spadá území západně od ulice Plzeňské. V těchto místech nelze budovat jakékoliv nové stavby, pořádat veřejné akce, je zakázáno parkování a používání strusky při údržbě a opravách komunikací. Dále je zakázáno solení, chemické ošetření a používání struskové drti pro zimní údržbu komunikací. [10, 19]

Veškeré limity týkající se ochranného pásma vodního zdroje II. stupně jsou obsaženy v příloze č. 2 - *OVaK ochranné pásmo vodního zdroje II. stupně*

Asi nejvýznamnější roli hraje nadzemní vedení velmi vysokého napětí, které je vedeno na západní straně podél ulice Plzeňské, ale přibližně v polovině řešeného území odbočuje přes ulici a les do rozvodny vítkovických železáren. Pod tímto úsekem je koridor ochranného pásma vykácen. Ochranné pásmo nadzemního vedení velmi vysokého napětí je 12 - 15 m od krajního vodiče na jeho obě kolmé strany. [11]

Severní částí území vede středotlaký plynovod, jehož ochranné pásmo činí 1 m na obě strany. Stejně ochranné pásmo náleží potrubí technického plynu, které vede středem území Hulváckého kopce. [11]

Ochranné pásmo podzemního vedení komunikačních prvků technické infrastruktury činí 1 m po stranách krajního vedení. [12]

Výše popsáno vedení veškerých inženýrských sítí řešeným územím je graficky znázorněno ve výkrese č. 2 - *Situace inženýrských sítí*

3.5.3 Ochrana přírody

Území západně od ulice Plzeňské spadá do plochy ÚSES, která je v ÚP definována značkou MBC 807 - kategorie místní biocentrum. Územní plán vymezuje pro tuto plochu následující podmínky - doplňovat chybějící části porostů výsadbou s přirozenou skladbou dřevin, udržovat a revitalizovat zeleň biocentra podle potřeb jejich jednotlivých druhů, ponechat samovolnému vývoji plochy s již započatou sukcesí a likvidovat invazivní porosty. [22]

“Hulvácký kopec - koupaliště” a “Park na Hulváckém kopci spolu s vodními plochami podél ulice Novoveské” patří na seznam registrovaných významných krajinných prvků na území města Ostravy. Tyto plochy musí být respektovány pro svou stabilizační funkci.[20]

Na okraji lesního porostu východně od ulice Plzeňské se tyčí památný strom, jedná se o dub letní s obvodem kmene 380 cm, jeho název dle ÚSOP zní “Dub v Zábřehu”. Památný strom je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji. Naopak je třeba ho chránit před škodlivými vlivy. V ochranném pásmu památného stromu není dovolena žádná činnost, která by mohla strom poškodit, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování nebo chemizace.[9]

Limity území jsou vyobrazeny na výkrese č. 3 - *Limity území*

3.6 Důvody k revitalizaci

Nynější lesopark je v neutěšeném stavu, likvidace bývalých staveb odvedla z lokality poslední známky života. Komunikace pro pěší zejí prázdnotou a chátrají, lavičky s odpadkovými koši se rozpadají. Celkový dojem z lesoparku je neuspokojivý. Vize autorky je navrátit lokalitě její dřívější život. Revitalizace by lesopark přeměnila na příjemný a bezpečný prostor otevřený současnému člověku.

4. Variantní řešení

Obsahem této kapitoly je popis tří konceptů návrhu revitalizace lesoparku Benátky, oblasti Hulváckého kopce a přesahu její plochy západně od ulice Plzeňská. Každá z variant, klade důraz na vhodné doplnění okolní zástavby a charakter lokality a více či méně respektuje územní plán či limity území.

Revitalizací řešeného území se očekává zvýšená návštěvnost obyvatel Ostravy, vyšší bezpečnost a vytvoření klidného místa k odpočinku nebo jinak příjemně ztráveného volného času. Funkční plochy a aktivity jednotlivých konceptů jsou navrženy tak, aby vyhovovaly všem věkovým kategoriím a zanechaly příjemný dojem z navštíveného místa.

Návrh revitalizace je proveden ve třech variantách řešení, které jsou graficky zpracované na výkresech č. 7 - *Grafické vyjádření konceptu - varianta č. 1*, č. 8 - *Návrh - varianta č. 1*, č. 9 - *Grafické znázornění konceptu - varianta č. 2*, č. 10 - *Návrh - varianta č. 2*, č. 11 - *Grafické znázornění konceptu - varianta č. 3* a na výkrese č. 12 - *Návrh - varianta č. 3*.

4.1 Varianta č. 1

První varianta je navržena s velkou návazností na historii místa a důrazem na to, aby byla lesoparku zachována jeho rozmanitost. Záměrem návrhu je vytvoření bezpečnějšího a příjemnějšího prostoru, který by uspokojil potřeby obyvatel všech věkových kategorií.

Koncepce je plně v souladu s územním plánem. počítá také s návrhovou plochou pro liniovou stavbu obchvatu Hulvák, která je navržena v podobě tunelu v místě daném územním plánem. Kromě výše zmiňovaného vyžaduje minimální úpravy terénu a malé zásahy do lesních pozemků. Mohla by být označena jako "tolerantní".

Grafické znázornění funkčních ploch vyobrazuje výkres č. 7 - *Grafické vyjádření konceptu - varianta č. 1*, navrhované řešení a jejich popis je dále součástí výkresu č. 8 - *Návrh - varianta č. 1*.

Území je rozděleno na funkční plochy volnočasového charakteru, které jsou vzájemně propojeny navrženou sítí pěších komunikací. Jednotlivé části oblasti na sebe navazují spojnici v podobě lávek přes ulice 28. října a Plzeňská. Koncept návrhu je složen z prvků, které svým vzhledem a technickým provedením vyhovují požadavkům územního plánu na využití ploch lesa. Následuje jejich výčet a stručný popis s odkazem na grafickou část.

4.1.1 Navrhované prvky

V severovýchodní části území je navržena komunitní zahrada pro děti (navrhovaný prvek č. 3), která by dětem a jejich rodičům poskytla přátelský prostor pro strávení volného času. Součástí zahrady je malý objekt zázemí sloužící k vypůjčení nářadí a k drobnému občerstvení. Na východní straně území, v oblasti menšího rybníku, je navržen objekt restaurace s venkovním posezením (navrhovaný prvek č. 7). Místo je dále zatraktivněno odpočinkovými sítěmi (navrhovaný prvek č. 5), molem, dřevěnou stezkou vedoucí mokřadím a odpočinkovou plochou. Okolí rybníku na západní straně ulice Novoveská je zatraktivněno rekonstrukcí hospodářského objektu a novými dřevěnými moly (navrhovaný prvek č. 4). U ulice Novoveská, severně od rybníků, je ve svahu navrženo přírodní dětské hřiště s klouzačkami (navrhovaný prvek č. 1). V oblasti lesoparku Benátky jsou navrženy další prvky přírodního charakteru v podobě odpočinkového palouku, stezky lesem z náslapných kamenů (navrhovaný prvek č. 2) a sítěmi pod stromy (navrhovaný prvek č. 5). Z prostoru bývalého koupaliště by návrhem vznikl velký odpočinkový palouk s širokým okolním využitím, jehož dílčími prvky by byly: objekt občerstvení s letním kinem a přilehlým dětským hřištěm pro děti do 12 let (navrhované prvky č. 11, 9), zavěšené odpočinkové síť (navrhovaný prvek č. 5), dřevěné platformy na stromech (navrhovaný prvek č. 12), workoutové hřiště (navrhovaný prvek č. 13), bludiště z dřevěných palisádových kůlů (navrhovaný prvek č. 10). Plocha samotného palouku by měla sloužit k odpočinku, pořádání pikniků nebo k nejrůznějším herním aktivitám. Terén plochy by byl upraven tak, aby se z něj dalo pohodlně dívat na promítací plátno letního kina. Východně od palouku je navrženo dětské vzdělávací dopravní hřiště, (navrhovaný prvek č. 8), které by kromě návštěvníků lesoparku mohlo sloužit žákům okolních školek a škol. Na jihovýchodní straně území je část plochy od ulice U koupaliště po pěší komunikaci vně lesoparku navržena ve smyslu parků pro malé a všechny psy (navrhovaný prvek č. 15). Dalším navrženým prvkem je lanová dráha (navrhovaný prvek č. 14), která by vznikla v přirozeném svahu bez větších terénních úprav. Začátek a zázemí atrakce by byly v západní části lesa, poblíž areálu vodárny, výstupní místo s vyhlídkou by vzniklo vedle parku pro psy. Z tohoto místa by se dalo ziplinovou dráhou sjet zpátky na stanoviště. Poslední částí návrhu je dřevěná stezka (navrhovaný prvek č. 16), která by vedla skrz územím západně od ulice Plzeňské a v budoucnu by mohla mít návaznost na navrhované rezidenční bydlení Bedřiška.

Varianta dále počítá s rekonstrukcí stávajících asfaltových lesních cestiček a doplněním návrhu o novou síť lesních stezek a pěšin. Jednalo by se především o dřevěnou

stezku v oblasti lesoparku Benátky, na které by vznikly odpočívadla a vyhlídky do okolí. Na ulici Novoveská by proběhla rekonstrukce, v rámci které by vznikla i nová parkovací stání. Zcela nový chodník by byl vybudován podél ulice Klostermannova.

Grafické znázornění je obsahem výkresu č. 8 - *Varianta č. 1*

(Obr. 3 Stezka z nášlapných kamenů)

Zdroj: [24]

4.2 Varianta č. 2

Záměrem druhé varianty bylo zcela jiné pojetí prostoru. Na rozdíl od předcházejícího konceptu je tato varianta zaměřena na přísun nových obyvatel a případných návštěvníků lokality. Území leží v rámci města na velmi strategickém místě, v blízkém okolí existují

komunikační vazby do všech částí Ostravy. A cílem druhé varianty bylo tedy tento potenciál využít.

Tento koncept, kde dochází k rozsáhlejším zástavbám, s sebou přináší problémy v podobě nesouladu s územním plánem. Bylo by tedy nutné požádat orgán státní správy lesů o souhlas ke změně využití lesních pozemků, vydat rozhodnutí o změně a stanovení nového využití předmětných pozemků a dále požádat o trvalé odnětí pozemků plnění funkci lesa. S výše zmiňovaným úzce souvisí i větší finanční náročnost. Koncepce návrhu dále nepočítá s navrhovanou plochou pro liniovou stavbu obchvatu Hulvák. Varianta č. 2 by tedy mohla být posuzována jako “netolerantní”.

Grafické znázornění funkčních ploch vyobrazuje výkres č. 9 - *Grafické vyjádření konceptu - varianta č. 2*, navrhované řešení a jejich popis je dále součástí výkresu č. 10 - *Návrh - varianta č. 2*.

Koncepce této varianty je založena na návrhu nových ploch pro bydlení a občanskou vybavenost, které jsou vzájemně provázány sítí pěších komunikací vedoucí příjemným prostředím. Jednotlivé části oblasti na sebe navazují spojnici v podobě přechodu pro chodce přes ulici 28. října a v podobě lávky přes ulici Plzeňská. Nové budovy by svým vzhledem a technickým provedením zapadly do území přírodního charakteru. Následuje jejich výčet a stručný popis s odkazem na grafickou část.

4.2.1 Navrhované prvky

V severovýchodním rohu území je navržena zóna řadových domů (navrhovaný prvek č. 1), tato plocha by navázala na okolní zástavbu izolovaných domů. Další plochy bydlení jsou navrženy podél ulice Novoveské a třídy 28. října. Jednalo by se o terasovité bytové domy (navrhovaný prvek č. 3) a bytové domy s drobnou občanskou vybaveností (navrhovaný prvek č. 10), které by navázaly na uliční zástavbu. Z důvodu předpokládaného nárůstu obyvatel je v konceptu navržena mateřská školka s dopravním hřištěm (navrhovaný prvek č. 2), malé náměstí s fontánou (navrhovaný prvek č. 7), navrženo v místě tramvajové smyčky, a přírodní amfiteátr (navrhovaný prvek č. 8), který by vznikl z přirozeného svahu v oblasti rybníku. Koncepce ztvárnění oblasti rybníků je obdobná jako v předchozí variantě. Skládá se z návrhu objektu občerstvení s venkovním posezením (navrhovaný prvek č. 9), dřevěnými moly, stezkou vedoucí mokřadím a odpočinkovou plochou (navrhovaný prvek č. 6). Okolí rybníku na západní straně ulice Novoveská je zatraktivněno rekonstrukcí hospodářského objektu a novými dřevěnými moly (navrhovaný prvek č. 4). V blízkosti

městské vodárny je navržen areál domu s pečovatelskou službou (navrhovaný prvek č. 16). Umístění tohoto zařízení je záměrně koncipováno v blízkosti klidové zóny, kterou je stejně jako u první varianty dřevěná stezka (navrhovaný prvek č. 17) procházející územím západně od ulice Plzeňská. Stezka by se v budoucnu mohla stát spojnici lesoparku a navrhovaného rezidenčního bydlení Bedřiška. Dalším navrženým prvkem občanského vybavení jsou termální lázně (navrhovaný prvek č. 13), které jsou navrženy s návazností na minulost, kdy na stejném místě stála funkcionalistická stavba koupaliště. Návrh je tímto v souladu s požadavkem městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky, který do budoucna výstavbu obdobného zařízení zamýšlí. V blízkosti se nabízelo navrhnout kavárnu s bistroem a aktivitami pro děti (navrhovaný prvek č. 12). Na ulici U Koupaliště je v návaznosti na průmyslovou oblast navržen administrativní komplex (navrhovaný prvek č. 15). Celý prostor území je doplněn o různé plochy herního či odpočinkového charakteru v podobě dřevěného bludiště (navrhovaný prvek č. 14), dětského hřiště (navrhovaný prvek č. 11), cesty z nášlapných kamenů a odpočinkových sítí (navrhovaný prvek č. 5).

Koncept je dále obohacen nově navrženou sítí lesních stezek a pěšin. Jednalo by se především o dřevěnou stezku v oblasti lesoparku Benátky, na které by vzniklo odpočívadlo a vyhlídka na rybníky. Současně by vytvořila příjemnou spojnici mezi bytovými domy, občerstvením u rybníku, amfiteátre a náměstím. Na ulici Novoveská by proběhla rekonstrukce, která by mimo jiné přinesla nové možnosti parkování. Zcela nový chodník by byl vybudován podél ulice Klostermannova.

Grafické znázornění je obsahem výkresu č. 10 - *Varianta č. 2*

4.3 Varianta č. 3

Třetí koncept návrhu vznikl kombinací prvků obsažených v první a druhé variantě. Výsledkem je prostor, který má kontinuitu na historii rekreačního místa a současně navrhuje prostory, které by měly zajistit trvalou návštěvnost lokality.

Koncept respektuje územním plánem navrhovanou plochu pro liniovou stavbu obchvatu Hulvák, avšak v některých částech návrhu je s územním plánem v nesouladu a proto se musí podobně jako v předchozí variantě vypořádávat s žádostmi vedoucí ke změně

územního plánu a odnětí pozemků plnění funkci lesa. Varianta č. 3 by se mohla nazvat “kompromisní”.

Grafické znázornění funkčních ploch vyobrazuje výkres č. 11 - *Grafické vyjádření konceptu - varianta č. 3*, navrhované řešení a jejich popis je dále součástí výkresu č. 12 - *Návrh - varianta č. 3*

Návrh této varianty tkví v kombinaci a vzájemném propojení ploch volnočasového charakteru spolu s plochami pro bydlení a občanskou vybaveností. Navrhované objekty a prvky by měly být koncipovány tak, aby svým vzhledem a technickým provedením nikterak nenarušovali přírodní ráz lokality. Jednotlivé části území jsou propojeny spojnicemi v podobě přechodu pro chodce přes ulici 28. října a v podobě lávky přes ulici Plzeňská. Následuje jejich výčet a stručný popis s odkazem na grafickou část.

4.3.1 Navrhované prvky

V severovýchodním rohu území je navržena zóna řadových domů (navrhovaný prvek č. 1), tato plocha by navázala na okolní zástavbu izolovaných domů. Další plochy s obytnou funkcí jsou navrženy podél třídy 28. října, kde by se jednalo o bytové domy s drobnou občanskou vybaveností (navrhovaný prvek č. 10), které by navázaly na uliční zástavbu. Z důvodu předvídatelného nárůstu obyvatel je v konceptu, v místě bývalého objektu koupaliště, navržena mateřská školka s dopravním hřištěm (navrhovaný prvek č. 11), malé náměstí s fontánou (navrhovaný prvek č. 7), navrženo v místě tramvajové smyčky, a přírodní amfiteátr (navrhovaný prvek č. 8), který by vznikl z přirozeného svahu v oblasti rybníku. Koncepce ztvárnění oblasti rybníků je srovnatelná s návrhem předchozích variant. Skládá se z návrhu objektu občerstvení s venkovním posezením (navrhovaný prvek č. 9), dřevěnými moly, stezkou vedoucí mokřadím a odpočinkovou plochou (navrhovaný prvek č. 6). Okolí rybníku na západní straně ulice Novoveská je zatraktivněno rekonstrukcí hospodářského objektu a novými dřevěnými moly (navrhovaný prvek č. 4). U ulice Novoveská, severně od rybníků, je ve svahu navrženo přírodní dětské hřiště s klouzačkami (navrhovaný prvek č. 3). V oblasti lesoparku Benátky jsou použity další prvky přírodního charakteru v podobě odpočinkového palouku, stezky lesem z nášlapných kamenů (navrhovaný prvek č. 2) a sítěmi pod stromy (navrhovaný prvek č. 5). V blízkosti městské vodárny je navržen areál domu s pečovatelskou službou (navrhovaný prvek č. 17). Umístění tohoto zařízení je záměrně koncipováno v blízkosti klidové zóny, kterou je stejně jako u předcházejících variant dřevěná stezka (navrhovaný prvek č. 18) procházející územím západně od ulice

Plzeňská. Stezka by se v budoucnu mohla stát spojnici lesoparku a navrhovaného rezidenčního bydlení Bedříška. Na jihovýchodní straně území, podél ulice U Koupaliště, je území vyhrazeno pro návrh dvou parků s volným pohybem psů, z nichž jeden je určen pouze pro malá plemena (navrhovaný prvek č. 15). Další částí tohoto konceptu je klidové posezení s uměleckým prvkem v podobě sochy nebo fontány (navrhovaný prvek č. 16) situováno vně lesoparku mezi areálem domu s pečovatelskou službou, úsekem určeným pro psy a oblastí bývalého koupaliště. Z prostoru bývalého koupaliště by návrhem vznikl velký odpočinkový palouk s doplňujícím okolním využitím, jehož dílčími prvky by byly: objekt občerstvení s letním kinem (navrhované prvky č. 12), zavěšené odpočinkové sítě (navrhovaný prvek č. 5), dřevěné platformy na stromech, dětské hřiště (navrhovaný prvek č. 14) a dětské bludiště z dřevěných palisádových kůlů (navrhovaný prvek č. 13). Plocha samotného palouku by měla sloužit k odpočinku, pořádání pikniků nebo k nejrůznějším herním aktivitám. Terén plochy by byl upraven tak, aby se z něj dalo pohodlně dívat na promítací plátno letního kina.

Varianta č.3 dále počítá s rekonstrukcí stávajících asfaltových lesních cestiček a doplněním návrhu o novou síť lesních stezek a pěšin. Jednalo by se především o dřevěnou stezku v oblasti lesoparku Benátky, na které by vznikly odpočívadla a vyhlídky do okolí. Současně by tvořila příjemnou spojnici mezi bytovými domy, občerstvením u rybníku, amfiteátrům a náměstím. Na ulici Novoveská by proběhla rekonstrukce, v rámci které by vznikla nová parkovací stání. Zcela nový chodník by byl vybudován podél ulice Klostermannova. Další nové komunikační vazby pro pěší by návrhem vznikly v místě rekreačního palouku.

Grafické znázornění je obsahem výkresu č. 12 - *Varianta č. 3*

4.4 Vyhodnocení variant

V rámci návrhů všech tří konceptů byla vypracována SWOT analýza, která vyhodnocuje kritéria jednotlivých variantních řešení. Za nejvhodnější variantu k detailnějšímu posouzení byla vybrána varianta č. 3. Koncept vybraného návrhu pracuje s přijatelným množstvím nových staveb zajišťující nárůst návštěvníků při zachování přírodního charakteru oblasti s převládající rekreační funkcí. Vybraná varianta je atraktivním řešením pro stávající obyvatele z blízkého okolí, potenciální nové obyvatele lokality a taktéž pro příležitostné návštěvníky revitalizovaného prostoru.

Vypracovaná SWOT analýza je přílohou č. 3 - *SWOT analýza variant 1, 2, 3*

5. Návrh - Souhrnná technická zpráva

5.1 Popis území

Navrhované stavby a prvky jsou koncipovány tak, aby svým vzhledem a technickým provedením nikterak nenarušovali charakter území.

Podrobná charakteristika území je popsána v kapitole 3. *Popis území*, seznam pozemků spadajících do návrhu je popsán na výkrese č. 4 - *Majetkoprávní vztahy*.

5.1.1 Průzkum území

V rámci zpracování diplomové práce byl proveden orientační průzkum vegetace, funkčního využití dílčích ploch a struktury komunikačních sítí, při němž vznikla i fotodokumentace stávajícího stavu. Pro vyšší stupeň zpracování projektové dokumentace se doporučuje provést podrobný dendrologický průzkum a inventarizaci zeleně.

5.1.2 Soulad s územním plánem a vliv návrhu na okolní stavby

Územní plán města Ostravy vymezuje oblast návrhu následujícími plochami: plochy vodní a vodohospodářské, plochy pro volný čas, plochy pro návrh pozemních komunikací a plochy přírodního charakteru - plochy lesa. [22]

Detailnější popis s požadavky je obsažen v kapitole 3.5.1 *Územní plán*

U ploch vodních a vodohospodářských je koncepce návrhu plně v souladu s územním plánem. Návrh rovněž respektuje navrhovanou plochu pro pozemní komunikaci. Také není v nesouladu s požadavkem městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky, který v budoucnu zamýšlí realizaci termálních lázní. U ploch volnočasových a ploch lesa dochází v některých částech území s územním plánem k rozporu.

Koncept ztvárnění prostoru je navržen v návaznosti na okolní zástavbu a svým zpracováním nenaruší přírodní ráz lokality, naopak povede k celkovému zatraktivnění dané oblasti. Revitalizace by měla velkou hodnotu pro okolní objekty, především pro existující komunitní centrum Duhový dům. Do budoucna se v blízkém okolí uvažuje o výstavbě domova pro seniory a rezidenčního bydlení, také pro tyto stavby by měla revitalizace velký význam.

5.1.3 Dotčená ochranná pásma a ochrana přírody

V rámci řešeného území je nejstěžejnějším prvkem vedení velmi vysokého napětí, které je návrhem zcela respektováno. V ochranném pásmu tohoto vedení nejsou navrženy žádné prvky, které by byly s tímto vedením v rozporu. Také oblast ochranného pásma vodního zdroje II. stupně je v souladu s návrhem dřevěné stezky. Koncept nerespektuje vedení vodovodního řadu, který je veden územím podél jižní strany ulice 28. října, ale návrh předpokládá, že s výstavbou obchvatu Hulvák, který je v souladu s územním plánem, bude tento vodovod přeložen.

Vedení technické infrastruktury a její ochranná pásma jsou obsahem kapitoly 3.5.2 *Inženýrské sítě a jejich ochranná pásma*, grafické znázornění je na výkrese č. 3 - *Limity území*

Koncepce návrhu plně respektuje územní systém ekologické stability jakožto prostor udržující přírodní rovnováhu. V tomto území je navržena dřevěná stezka. Hodnotné části krajiny VKP 1 a VKP 2 nejsou taktéž návrhem nikterak poškozeny. Památný strom je taktéž plně respektován.

Hodnotné prvky přírody v souvislosti s řešeným územím jsou popsány v kapitole 3.5.3 *Ochrana přírody*

5.1.4 Zábory pozemků určené k plnění funkce lesa, požadavky na kácení dřevin

V návrhu dochází k zastavování ploch plnění funkce lesa. S tímto souvisí následující administrativní úkony: požádat orgán státní správy lesů o souhlas ke změně využití lesních pozemků, vydat rozhodnutí o změně a stanovení nového využití předmětných pozemků a dále požádat orgán státní správy lesů o trvalé odnětí pozemků plnění funkce lesa.

Návrhem revitalizace se předpokládá extrémní zlepšení stavu vegetace. Na všech plochách dojde k odstranění náletové zeleně a k celkovému prosvětlení. V místech pobytových palouků proběhne asanace a v částech navrhovaných staveb dojde k celkovému vykácení dřevin. Výsledkem by měl být parkový charakter zeleně.

5.1.5 Územně technické podmínky

Území se v rámci města a širšího okolí nachází na velmi strategickém místě. Dopravní dostupnost je zajištěna silnicemi II. třídy: SII/479 - 28. října a SII/647 - Plzeňská. Příjezd automobilovou dopravou k zájmovému území je zajištěn z ulic U koupaliště, Klostermannova a Novoveská. V rámci návrhu vzniknou i nová parkovací stání, která by obsloužila až 50 automobilů. Novému návrhu dopravního napojení podléhají: areál domu s

pečovatelskou službou, kde bude dopravní dostupnost řešena z ulice Plzeňská; bytový dům na rohu území Hulváckého kopce, kde bude napojení řešeno stávajícím příjezdem z ulice U koupaliště; bytový dům v rohu území lesoparku Benátky, kde bude dopravní dostupnost zajištěna z ulice Novoveská a nové dopravní napojení vznikne také pro řadové domy navržené v severovýchodní části území, v tomto případě by se dostupnost vyřešila z ulice Sokola Tůmy.

Návrhové řešení pěší komunikační sítě vně území je zcela v souladu na požadavky bezbariérového užívání. V blízkém okolí se nachází významné uzly MHD, zajišťující výbornou dostupnost.

V řešeném území je existující vedení veškerých inženýrských sítí. Nutná bude pouze jejich úprava realizace nově navržených objektových přípojek. Způsob hospodaření s dešťovou vodou u nových objektů bude záviset individuálně na investorech.

Vedení technické infrastruktury je obsahem kapitoly 3.5.2 *Inženýrské sítě a jejich ochranná pásma*, grafické znázornění je na výkrese č. 2 - *Situace inženýrských sítí*.

5.1.6 Podmiňující předpoklady

Návrh počítá s výstavbou obchvatu Hulvák v podobě tunelu v místě daném územním plánem. Územím vedou vodovodní řady DN 500 a DN 600, které by musely být přeloženy.

Podmiňující vyvolanou investicí by byl poplatek za odnětí pozemků plnění funkcí lesa (dále jen "poplatek") dle Zákona č. 289/1995 Sb. (lesní zákon). Poplatek ve výši stanovenou orgánem státní správy lesů, musí zaplatit žadatel, jemuž bylo povoleno trvalé odnětí pozemků. V tomto návrhu by se jednalo o vynětí cca 3,23 ha, poplatek by tedy činil 3 382 004 Kč. Z poplatku by připadlo 40 % statutárnímu městu Ostrava a 60 % Státnímu fondu životního prostředí.[8]

Výpočet poplatku za trvalé odnětí lesních pozemků je v této práci přílohou č. 4 - *Orientační výpočet poplatků za trvalé odnětí lesních pozemků*

Realizace konceptu by s sebou dále přinesla finanční závazky v podobě údržby a provozu lesoparku.

5.2 Celkový popis stavby

5.2.1 Základní charakteristika

Charakter revitalizace tkví v kombinaci a vzájemném propojení ploch volnočasového charakteru spolu s plochami pro bydlení a občanskou vybavenost. To by mělo vést k zatraktivnění lokality a tímto k zajištění trvalé návštěvnosti území.

Druhy stavebních prací budou v tomto případě velice různorodé. Půjde především o: kácení dřevin a odstranění náletové zeleně, úpravu terénu, stavbu tunelu, výstavbu bytových a řadových domů, výstavbu občanské vybavenosti, úpravu rybníků, demolici stávající sítě pěších komunikací a výstavbu nových pěších cest, opravy chodníků a výstavbu dětských hřišť a jiných prvků volnočasového charakteru.

5.2.2 Urbanistické a architektonické řešení

V severovýchodním rohu území je navržena zóna bydlení v podobě řadových domů, tato plocha navazuje na zástavbu izolovaných domů. Další plochy s obytnou funkcí jsou navrženy podél třídy 28. října, kde se jedná o bytové domy s drobnou občanskou vybaveností, které taktéž navazují na uliční zástavbu třídy 28. října. Severní část bytového komplexu je navržena s návazností na oblast rybníků, přírodní amfiteátr a náměstí, které by vzniklo v místě tramvajové smyčky. V okolí rybníku jižně od ulice Novoveská je navržen objekt občerstvení s venkovním posezením, dřevěná mola, dřevěná stezka vedoucí mokřadím a odpočinková plocha. V místě bývalého objektu koupaliště, je navržena mateřská školka s dopravním hřištěm. V Okolí rybníku na západní straně ulice Novoveská se v projektu počítá s rekonstrukcí hospodářského objektu a výstavbou nových dřevěných mol. U ulice Novoveská, severně od rybníků, je ve svahu navrženo přírodní dětské hřiště s klouzačkami. V oblasti lesoparku Benátky jsou navrženy prvky přírodního charakteru v podobě odpočinkového palouku, lesní stezky z nášlapných kamenů a odpočinkovými sítěmi pod stromy. V blízkosti městské vodárny je navržen areál domu s pečovatelskou službou. Umístění tohoto zařízení je záměrně koncipováno v blízkosti klidové zóny, kterou je dřevěná stezka procházející územím západně od ulice Plzeňská. Na jihovýchodní straně území, podél ulice U Koupaliště, je území vyhrazeno pro návrh dvou parků s volným pohybem psů, z nichž jeden je určen pouze pro malá plemena. Další odpočinková zóna je navržena vně lesoparku mezi areálem domu s pečovatelskou službou, výběhy pro psy a oblastí bývalého koupaliště. Z prostoru bývalého koupaliště vznikne velký odpočinkový palouk s doplňujícím okolním využitím, jehož dílčími prvky jsou: objekt občerstvení s letním kinem, zavěšené odpočinkové sítě, dřevěné platformy na stromech, dětské hřiště a dětské bludiště z dřevěných palisádových kůlů. V lesoparku vznikne nová síť pěších komunikací. Jedná se především o

dřevěnou stezku v oblasti lesoparku Benátky, na které vzniknou odpočívadla a současně vytvoří příjemnou spojnici mezi bytovými domy, občerstvením u rybníku, amfiteátre a náměstím. Na ulici Novoveská proběhne rekonstrukce, v rámci které vzniknou nová parkovací stání. Zcela nový chodník bude vybudován podél ulice Klostermannova. Další nové komunikační vazby pro pěší vzniknou v místě rekreačního palouku.

Grafické znázornění funkčních ploch vyobrazuje výkres č. 11 - *Grafické vyjádření konceptu - varianta č. 3*, navrhované řešení a jejich popis je součástí výkresu č. 12 - *Varianta č. 3*.

Z architektonického hlediska jsou stavby a ostatní prvky navrženy tak, aby svým vzhledem nenarušovali přírodní charakter území. Hlavním předpokládaným materiálem je dřevo.

5.2.3 Provozní řešení, bezbariérové užívání a bezpečnost

Provozovatelem lesoparku by bylo, jako je tomu v současnosti, statutární město Ostrava, které by zajišťovalo následující úkony: údržbu zeleně a komunikací, zametání zpevněných ploch, zametání listí, péči o vodní plochy či úklid veřejných prostor. U objektů občanského vybavení by byl provoz zajištěn budoucími nájemci či majiteli.

Přístup na území je v souladu s požadavky na bezbariérové užívání a v blízkém okolí bude dostatek parkovacích stání vymezených pro ZTP.

Z důvodu větší bezpečnosti bude v rámci možností zajištěno osvětlení i podél vnitřních pěších komunikací (souvisí s problematikou napojení na stávající technickou infrastrukturu).

5.3 Dílčí stavební objekty, prvky a úpravy

Navrhované prvky jsou součástí výkresu č. 12 - *Varianta č. 3*

5.3.1 Obytné objekty

V rámci řešení jsou navrženy 3 plochy funkčního využití pro bydlení. Jedná se o zástavbu řadových domů v severovýchodním rohu území (navrhovaný prvek č.1) a zrcadlově situované stavby bytových domů podél ulice 28. října (navrhovaný prvek č.10).

Oblast řadové zástavby v severovýchodní části území plynule navazuje na okolní zástavbu rodinných domů a ideálně propojuje příjemné bydlení ve městě s klidem přírody.

Mohlo by zde vzniknout 20 nových rodinných domů, ve čtyřech řadách po pěti. Konstruktivní a architektonické řešení v návrhu počítá se dřevem jakožto hlavním materiálem.

Stavba bytových domů podél ulice 28. října doplňuje uliční zástavbu, která je pro městskou část Mariánské hory typická. V návrhu se jedná o 3-4 podlažní bytové domy s podzemními garážemi plynule navazujících na sebe a tvořících tak samostatné bloky.

Dostupnost veškeré občanské vybavenosti, dobrého dopravního napojení a přilehlého lesoparku jsou u těchto obytných objektů součástí primárních požadavků pro budoucí investory.

5.3.2 Občanské vybavení

Řešení počítá s návrhem těchto objektů občanského vybavení: areál domu s pečovatelskou službou, mateřská školka, bistro s letním kinem a občerstvení u rybníku.

Areál domu s pečovatelskou službou (navrhovaný prvek č.17), který by vznikl na Ulici Plzeňská v blízkosti vodárny, by svým řešením připomínal satelitní městečko sestávající z 9 oddělených bezbariérových dvojdomků a centrální budovy. Poskytoval by příjemné a kvalitní bydlení pro seniory, dále zdravotnické, stravovací a jiné služby. Návrh počítá s minimálně šedesáti byty.

S přísunem nových obyvatel lokality souvisí návrh výstavby mateřské školky (navrhovaný prvek č.11), která by vznikla v místě bývalé budovy koupaliště. Mateřská školka by měla vlastní oplocení a součástí by byla zahrada a výukové dopravní hřiště. Příjemné prostředí s dobrou dopravní dostupností by se stalo ideálním řešením pro rodiče s dětmi od 3 - 6 let.

V oblasti centrálního palouku je navržen objekt bistra (navrhovaný prvek č. 12) včetně veřejných toalet a posezení s výhledem na rekreační louku. Návštěvníci by měli možnost výpůjčky sportovního vybavení. Konstruktivní návrh stavby je řešen jako přízemní dřevostavba. Co se týče zásobování objektu občerstvení, to by bylo poskytováno z ulice U Koupaliště. V blízkosti občerstvení je dále navržen prostor pro provoz letního kina. Předpokládá se, že tyto prostory budou městem poskytnuty k pronájmu.

Občerstvení u rybníku s venkovním posezením, dřevěnou stezkou vedoucí mokřadím, odpočinkovou plochou (navrhovaný prvek č. 9) a zázemí pro rybáře (navrhovaný prvek č.4) jsou navrženy na ploše, územním plánem určené k volnočasovým aktivitám. Objekty by se spolu se svým okolím staly centrem dění lesoparku Benátky. Z konstruktivního hlediska by

se jednalo o dřevostavbu. Zásobování by bylo zajištěno z ulice Novoveská. Budoucí provoz by byl podobně jako u občerstvení s letním kinem formou pronájmu.

5.3.3 Prvky přírodního charakteru

Dílčí navrhované prvky přírodního charakteru doprovázející síť pěších komunikací mají za úkol zatraktivnit návštěvu revitalizovaného lesoparku. Jedná se o stezku z nášlapných kamenů (navrhovaný prvek č. 2), použitým materiálem by nemusel být pouze přírodní kámen, ale také například dřevo či beton. Dalším prvkem jsou odpočívadla v podobě sítí z jutového stáčeného lana (navrhovaný prvek č. 5). Součástí jsou mimo jiné dřevěné plošiny připevněné ke kmenům silných stromů, tzv. stromové domy, sloužící k rekreaci.

5.3.4 Dětská hřiště

První navržené hřiště (navrhovaný prvek č. 3) se nachází na severozápadní straně lesoparku Benátky, toto hřiště by vzniklo v přírodním svahu. Přírodní charakter hřiště by byl podpořen prvky jako skluzavky, schůdky a sítě, materiálově s převahou dřeva a kamene. Dětské atrakce by byly dostupné z ulice Novoveská a dalo by se k nim dostat i z dřevěné stezky navržené vně lesoparku. Formou by skupina těchto atrakcí připomínala překážkovou dráhu pro děti od 6-12 let.

Další hřiště (navrhovaný prvek č. 14) je návrhem situováno do blízkosti velké rekreační louky v oblasti Hulváckého kopce. Toto hřiště by bylo oploceno a sloužilo by dětem v jedné části od 2-6 let, v druhé části pro děti starší. Povahou a materiálem by se podobaly atrakcím z výše popsaného hřiště.

Na druhé hřiště bezprostředně navazuje dřevěné bludiště z palisádových kůlů (navrhovaný prvek č. 13). Návrh počítá s výškou stěn 140 cm, tak aby rodiče mohli své děti pohodlně pozorovat. Atraktivnost tohoto bludiště zajišťuje hned několik únikových východů a celkově jde o další dílčí prvek zajímavě dotvářející prostředí.

5.3.5 Pobytové louky

V území je navrženo hned několik pobytových palouků určených k odpočinku, které vznikly v nezalesněných částech nebo v částech s řidšími porosty. Prvním z nich je palouček v severní části území, který má návaznost na pěší komunikační síť vedoucí hlouběji do lesoparku. Tento prostor bude doplněn o parkový mobiliář a je příjemným místem k odpočinku.

Největším pobytovým prostorem návrhu je palouk v místě bývalého koupaliště. Toto místo má charakter významného setkávacího prostoru. Skrz tento palouk je navržena nová komunikační síť pro pěší spojující jednotlivé funkční plochy. Terén v této oblasti bude upraven do roviny, aby mohl sloužit k různým herním aktivitám a odpočinku. Okolí pobytové louky bude doplněno o mobiliář a designové prvky.

Další louky vzniknou v protáhlé části území severozápadně od ulice U Koupaliště. Tyto prostory jsou navrženy jako dva oplocené parky, sloužící k volnému výběhu psů (navrhovaný prvek č. 15). Menší z nich je návrhovým řešením určen pro malé plemena psů, větší park poskytne výběh všem ostatním psům. Návrh dále počítá s umístěním pítek pro psy. Tento prostor bude provázán komunikační sítí napojenou na lesopark a oddělí tak klidný a příjemný prostor lesoparku od průmyslové oblasti.

Poslední prosvětlené místo v území je navrženo jako posezení ve vnitřním prostoru lesoparku (navrhovaný prvek č. 16). Jeho návrh je situován mezi loukami pro psy a areálem domu s pečovatelskou službou. Tento prostor bude zatraktivněn sochou nebo jiným uměleckým dílem a poskytne tak příjemné odpočinkové prostředí pro seniory a ostatní návštěvníky.

5.3.6 Další dílčí úpravy

Další prvek, se kterým navrhované řešení počítá je přírodní amfiteátr (navrhovaný prvek č. 8), který by vznikl v přirozeném svahu v jižní části území lesoparku Benátky. Tento prostor by mohl sloužit k příležitostným venkovním kulturním akcím, např. přednášky, divadlo nebo menší koncerty. Amfiteátr má přímou komunikační návaznost na volnočasovou oblast rybníků a navrhované náměstíčko, v místě tramvajové točny (navrhovaný prvek č. 7). Točna je z důvodu blízkosti významného přestupního uzlu, terminálu Hulváky, ideálním místem pro návrh náměstí. Tramvajová točna je dopravním podnikem využívána jen minimálně a z tohoto důvodu není návrh náměstí v nesouladu. Zřízením náměstí by vynikl místní pomník z poválečného období.

Významnou úpravou by prošla i ulice Novoveská, její dopravní provoz by byl omezen na pěší zónu s maximální dovolenou rychlostí 20 km/h. Na této ulici by po rekonstrukci vznikla nová parkovací stání pro návštěvníky.

5.3.7 Komunikační síť pro pěší

Návrh částečně zachovává současné trasování pěších komunikací. Stávající cesty pro pěší budou rekonstruovány a zároveň rozšířeny o nové trasy, které umožní lepší dostupnost k navrhovaným prvkům. Hlavní síť pěších komunikací bude mít asfaltobetonový povrch a šířku 3 m, tak aby umožnila průjezd obslužným vozidlům. Vedlejší síť je navržena z mechanicky zpevněného kameniva, tyto cesty pro pěší budou mít minimální šířku 2 m. Dále je navržena nová dřevěná stezka vedoucí územím lesoparku Benátky a jihozápadním územím za ulicí Plzeňská. Zcela nový chodník by vznikl na ulici Klostermannova. Bezbariérové užívání je podpořeno navrženými spojnicemi jednotlivých částí.

5.4 Připojení na technickou infrastrukturu

Objekt občerstvení v oblasti rybníku (navrhovaný prvek č. 9): napojení na elektrickou síť je navrženo z veřejných rozvodů na ulici Novoveská, délka přípojky cca 30 m; přípojka na vodu je v návrhu napojena navrtávkou na hlavní řad, délka přípojky cca 10 m, odkanalizování by mohlo být možné výtlačným potrubím do gravitační kanalizace za ulicí Klostermannova, délka potrubí cca 300 m.

Řadové domy (navrhovaný prvek č. 1): napojení na elektrickou síť je navrženo z veřejných rozvodů v ulici Sokola Tůmy, délka celkem cca 150 m; napojení na vodu je navrženo navrtávkou nového řadu s redukcí na hlavní řad, délka nového řadu celkem cca 171 m; odkanalizování by bylo řešeno napojením na kanalizační řad na ulici Sokola Tůmy, délka cca 228 m.

Zázemí rybářů (navrhovaný prvek č. 4): napojení na elektrickou síť - stávající stav; přípojka na vodu je v návrhu napojena na stávající odbočku z páteřního rozvodu na ulici Novoveská, délka přípojky cca 15 m; odkanalizování řešeno žumpou na pozemku 4 m³, délka přípojky cca 5 m.

Bistro s letním kinem (navrhovaný prvek č. 12): napojení na elektrickou síť je navrženo z veřejných rozvodů na ulici 28. října, délka přípojky cca 90 m; napojení na vodu je navrženo navrtávkou a redukcí z řadu DN 500 u ulice 28. října, délka napojení celkem cca 90 m; odkanalizování by mohlo být řešeno výtlačným potrubím přes čerpací stanici do gravitační kanalizace, délka potrubí cca 160 m, nebo návrhem žumpy 20 m³.

Areálu domu s pečovatelskou službou (navrhovaný prvek č. 17): Napojení na elektrickou síť je navrženo z veřejných rozvodů na ulici Plzeňská, délka napojeného řadu

cca celkem 150 m; napojení na vodu je návrhem řešeno navrtávkou a redukcí řadu v severní části areálu, délka napojení celkem cca 150 m.

Mateřská školka (navrhovaný prvek č. 11): Napojení na elektrickou síť je navrženo z veřejných rozvodů na ulici U Koupaliště, délka napojeného řadu cca 42 m; odkanalizování by mohlo být řešeno do gravitační kanalizace na ulici U Koupaliště, délka potrubí cca 42 m.

U Objektů bytových domů (navrhovaný prvek č. 10), které jsou situovány v místě návrhu tunelu obchvatu Hulvák se v tomto stupni dokumentace s napojováním technické infrastruktury nepočítá z důvodů předpokladu přeložení sítí.

5.5 Dopravní řešení

Dopravní dostupnost je zajištěna silnicemi II. třídy: SII/479 - 28. října a SII/647 - Plzeňská. Příjezd automobilovou dopravou k zájmovému území je zajištěn z ulic U Koupaliště, Klostermannova a Novoveská. S návrhem liniové stavby obchvatu Hulvák, by se dopravní napojení ještě podpořilo. Taktéž dopravní napojení na městskou hromadnou dopravu je velice dobré.

Novému návrhu dopravního napojení podléhají: areál domu s pečovatelskou službou, kde bude dopravní dostupnost řešena z ulice Plzeňská; bytový dům na rohu území Hulváckého kopce, kde bude napojení řešeno stávajícím příjezdem z ulice U koupaliště; bytový dům v rohu území lesoparku Benátky, kde bude dopravní dostupnost zajištěna z ulice Novoveská a nové dopravní napojení vznikne také pro řadové domy navržené v severovýchodní části území, v tomto případě by se dostupnost vyřešila z ulice Sokola Tůmy.

Rekonstrukcí ulice Novoveské by vzniklo 50 nových podélných stání. Nové parkoviště by vzniklo také v místech manipulační plochy s napojením na ulici U Koupaliště, kde by se jednalo o 20 + 2 vyhrazené stání pro ZTP. U Mateřské školky je navrženo 8 vyhrazených míst pro rodiny a 4 podélná stání. Parkování v rámci bytových domů bude řešeno podzemními garážemi. Areál domu s pečovatelskou službou počítá s návrhem parkovacích stání vždy individuálně u každého dvojdomku. Parkování u řadových domů je zajištěno vždy přilehlou garáží a vymezenou plochou na pozemku. [15]

5.6 Řešení vegetace a souvisejících terénních úprav

Na plochách, které by byly vyňaty z pozemků plnění funkcí lesa by došlo k takřka celkovému odkácení. Dále by následovalo celoplošné odstranění náletových stromů a v místech navržených palouků by se jednalo o částečné odkácení. Pro detailnější zpracování této problematiky by bylo nutné provést dendrologický průzkum a ocenění dřevin. Povolení o kácení dřevin podléhá zákonu č. 114/1992 Sb. Zákon České národní rady o ochraně přírody. V rámci návrhu by byly prováděny tyto změny: kácení dřevin, odstranění náletových stromů, ošetření stromů, výsadba nových stromů, výsadba keřů a založení nových trávníků. Území místního biocentra by se netýkaly žádné výše zmiňované úpravy

V tomto stupni dokumentace je jen těžko určitelné, jaký dopad na vegetaci by měla stavba obchvatu Hulvák.

5.7 Zhodnocení ekonomické náročnosti návrhu

Návrh revitalizace lesoparku Benátky a Hulváckého kopce bude finančně velmi náročný. Jedná se o velmi hrubý orientační ekonomický návrh, z důvodů:

- stavební objekty nejsou detailně vyřešeny (obchvat Hulvák, kácení dřevin, apod.)
- stanovit provozní náklady na údržbu, úklid, bezpečnost v možnostech této práce
- návrh revitalizace lesoparku Benátky a Hulváckého kopce je specifická a lze ji jen těžko porovnat s obdobnými projekty.

Výsledkem zhodnocení ekonomické náročnosti je příloha č. 5 - *Ekonomická náročnost návrhu - orientační propočet.*

6. Závěr

Výběr tématu diplomové práce byl pro autorku takřka srdeční záležitostí, během studia autorka mnohokrát přemýšlela, jakým způsobem by se dal lesopark revitalizovat. Znalost prostoru umožnil autorce vystihnout jeho problematiku a navrhnout tak své vysněné představy o tom, jaký význam by měla městská zeleň opravdu mít.

Diplomová práce obsahuje teoretický základ, z kterého se při zpracování práce vycházelo. Následuje popis stávajícího stavu a výčet hlavních limitů území, poukazující na hlavní body k dalšímu řešení. Výsledkem práce jsou tři navrhované varianty. První varianta byla navržena s velkou návazností na historii místa a důrazem na to, aby respektovala všechny limity území a zachovala lesoparku jeho divokost. Druhá varianta byla zaměřena na zajištění přísunu nových obyvatel a případných návštěvníků lokality. Třetí varianta je kompromisem předcházejících dvou navrhovaných řešení.

Při subjektivním vyhodnocení jednotlivých variant se autorka nejvíc přiklonila k navrhované variantě č. 3. Důvodem této volby bylo funkční využití území, které kombinuje a propojuje plochy volnočasového charakteru spolu s plochami pro bydlení a občanskou vybavenost. Výsledkem je prostor, který má kontinuitu na historií rekreačního místa a současně navrhuje prostory, které by měly zajistit trvalou návštěvnost lokality.

Cílem navržené revitalizace bylo především navrátit lesoparku jeho původní živost, lokalitu zatraktivnit, vytvořit vhodné funkční zóny a vzájemně je propojit tak, aby zde všichni návštěvníci našli různé možnosti pro příjemně strávený volný čas.

Poděkování:

V úplném závěru bych chtěla poděkovat vedoucí této práce Ing. Arch. Dagmaře Kuté Ph.D., za vstřícnost, rady a informace poskytnuté v průběhu zpracování. Rovněž děkuji celému kolektivu Katedry městského inženýrství fakulty stavební Vysoké školy Báňské - Technické univerzity Ostrava, za vědomosti nabyté v průběhu studia, které jsem v práci zúročila.

Seznam použité literatury

Odborné publikace

- [1] PACLOVÁ H., WALICA R., GAJDUŠEK P., FUSKOVÁ V., FRIDRICHOVÁ Z., MACEJKA P. *Územní plánování a související problematika*. 2012. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2012. 1. vydání, 204 s. ISBN 978-80-248-2822-0.
- [2] ZAMARSKÝ V., TYLČER J., STŘELEČEK T. *Regenerace průmyslových ploch*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2009, 1. vydání, 134 s. ISBN 978- 80-248-2132-0.
- [3] ŠKRYTR P. A KOLEKTIV. *Městské inženýrství (2)* : Vydání 1. Praha: Academia, 2001, ISBN 80-200-0440-8.
- [4] KUTA V., SEDLECKÝ J., ENDEL S. *Urbanismus a teorie stavby měst – Vybrané kapitoly z urbanizmu*. 2012. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2012, 1. vydání, 218 s. ISBN 978-80-248-2820-6.
- [5] DOUHLÍK, L. *Zonální struktury*. 1996. Praha: ČVUT, 1996. 272 s. ISBN 80-01-01468-1.

Zákony, normy, vyhlášky

- [6] Zákon č. 183/2006 Sb. *o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)*. 2006
- [7] Zákon č. 17/1992 Sb. *o životním prostředí*. 1992
- [8] Zákon č. 289/1995 Sb. *o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon)*. 1995
- [9] Zákon č. 114/1992 Sb. *České národní rady o ochraně přírody a krajiny*. 1992
- [10] Zákon č. 274/2001 Sb. *o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)*. 2001
- [11] Zákon č. 458/2000 Sb. *o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)*. 2000
- [12] Zákon č. 127/2005 Sb. *o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích)*. 2005

- [13] ČSN 83 9001 (839001) *Sadovnictví a krajinářství*. 1999
- [14] Vyhláška č. 268/2009 Sb. *Vyhláška o technických požadavcích na stavby*
- [15] ČSN 73 6056 *Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel*. 2011
- [16] Vyhláška č. 499/2006 Sb. *Vyhláška o dokumentaci staveb*. 2006

Internetové zdroje

- [17] Výletní restaurace Jarko. [online]. [7. 9. 2011] Dostupné z: <https://amo.ostrava.cz/cs/vystavy/vystava-vrele-se-odporucuje/vyletni-restaurace-jarko>
- [18] Hulváky. [online]. [13. 10. 2017] Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Hulváky>
- [19] Ochranná pásma vodních zdrojů. [online]. Dostupné z: <https://www.ovak.cz/index.php?structure=9&lang=1>
- [20] Významné krajinné prvky. [online]. [12. 11. 2016] Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/zivotni-prostredi/ochrana-prirody/vyznamne-krajinne-prvky-1>
- [21] Přehledové map. [online]. Dostupné z: <http://www.uhul.cz/mapy-a-data/katalog-mapovych-informaci>
- [22] Územní plán. [online]. [21. 5. 2014] Dostupné z: <https://uzemniplan.ostrava.cz>
- [23] Lidé nejvíc litují ztráty plovárny. [online]. [13. 3. 2018] Dostupné z: https://1gr.cz/fotky/idnes/12/022/org/JOG41283e_Hulvacke_koupaliste.jpg.JPG
- [24] Garden city park. [online]. Dstupné z: www.pinterest.com

Seznam obrázků

- Obr. 1 Místo bývalého koupaliště
- Obr. 2 Zaniklé koupaliště
- Obr. 3 Stezka z nášlapných kamenů

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Fotodokumentace současného stavu

Příloha č. 2 - OVaK ochranné pásmo vodního zdroje

Příloha č. 3 - SWOT analýza variant 1, 2, 3

Příloha č. 4 - Orientační výpočet poplatků za trvalé odnětí lesních pozemků

Příloha č. 5 - Ekonomická náročnost návrhu - orientační propočet

Seznam výkresů

<i>č. v.</i>	<i>název výkresu</i>	<i>měřítko</i>	<i>formát</i>
1	Širší vztahy	1 : 20 000	A2
2	Situace inženýrských sítí	1:2000	A1
3	Limity území	1:2000	A1
4	Majetkoprávní vztahy	1:2000	A1
5	Dopravní řešení - stávající stav	1:2000	A1
6	Současný stav	1:3000	A2
7	Grafické vyjádření konceptu č. 1	1:3000	A2
8	Varianta č. 1	1:3000	A2
9	Grafické vyjádření konceptu č. 2	1:3000	A2
10	Varianta č. 2	1:3000	A2
11	Grafické vyjádření konceptu č.	1:3000	A2
12	Varianta č. 3	1:3000	A2
13	Detail 1 - Mateřská školka	1:500	A3
14	Detail 2 - Benátky	1:1500	A2
15	Detail 3 - Hulvácký kopec	1:1500	A2
16	Koordinační situace	1.2000	A1
17	Vizualizace	-	A3